

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu: **K., s. r. o.**, K.P., IČO: X., zastúpený: JUDr. J.F., advokát, Z.P. proti žalovanému: **I., spol. s r. o.**, R.T., IČO: X., zastúpený: JUDr. V.V., advokát, H.K., **o zaplataenie 85 140,01 eur s príslušenstvom**, vedenej na Okresnom súde Trebišov pod sp. zn. 6Cb 37/2010, o dovolaní žalovaného proti rozsudku Krajského súdu v Košiciach z 29. marca 2012, č. k. 2Cob 174/2011-178, takto

r o z h o d o l:

Najvyšší súd Slovenskej republiky dovolanie žalovaného **o d m i e t a**.

Žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi náhradu trov dovolacieho konania vo výške 460,87 eur, do troch dní od právoplatnosti tohto uznesenia.

O d ô v o d n e n i e:

Okresný súd Trebišov rozsudkom z 15. júna 2011, č. k. 6Cb 37/2010-144 zaviazal žalovaného zaplatiť žalobcovi 53 338,12 eur s 9% úrokom z omeškania ročne zo sumy 53 338,12 eur od 2. septembra 2010 do zaplataenia, konanie v časti 3 239,10 eur zastavil a žalobu v časti 28 562,08 eur zamietol. O trovách konania rozhodne až po právoplatnosti rozsudku.

V odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol, že žalobca sa svojou žalobou domáhal, aby súd zaviazal žalovaného na zaplataenie sumy 85 140,01 Sk s príslušenstvom z dôvodu, že žalovaný nezaplatil za žalobcom vykonané práce, ktoré boli žalovaným odsúhlasené a fakturované. Celková hodnota prác realizovaných pre žalovaného bola vo výške 424 261,03 eur a žalovaný neuhradil žalovanú sumu. V danom prípade medzi žalobcom a žalovaným bola

uzatvorená zmluva o dielo z 19. februára 2008 a 9. júna 2008 na objekty S. a V.. Následne vzal žalobca žalobu späť v časti o zaplatenie 3 329,10 eur a žiadal v tejto časti konanie zastaviť.

Súd prvého stupňa poukázal na ust. § 536 ods. 1, 2 a 3 Obchodného zákonníka a uviedol, že v konaní bolo preukázané, že medzi žalobcom a žalovaným boli podpísané zmluvy o dielo, a to v danom prípade išlo o Zmluvu z 19. februára 2008, č. 2/5/Z/07 a Zmluvu z 9. júna 2008, č. 5/Z/07. Žalovaný vystupoval v zmluvách ako objednávateľ stavebných prác a žalobca ako zhotoviteľ tohto diela. Išlo o zrealizovanie stavebných akcií v celkovej hodnote 424 260,03 eur. Žalobca predložil zoznam vydaných faktúr, ich špecifikáciu a z uvedeného je zrejmé, že 85 140,01 eur nebolo uhradených. Rovnako bolo v konaní preukázané, že toto dielo žalobca ukončil a odovzdal ho, o čom svedčia zápisy o odovzdaní a prevzatí. Žalobca vzal žalobu v časti zaplatenia 3 239,10 eur späť a v tejto časti žiadal konanie zastaviť, preto súd konanie v zmysle § 96 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „O. s. p.“) v časti 3 239,10 eur zastavil. Žalovaný súhlasil so zaplatením sumy 27 776,74 eur.

Ďalej súd prvého stupňa poukázal na § 544 ods. 1, 2 a 3 Občianskeho zákonníka a uviedol, že rovnako bolo v konaní preukázané, že žalovaný vyfakturoval faktúrou č. 101992010, splatnou 16. novembra 2010, sumu 360 074,67 eur titulom zmluvnej pokuty vo výške 0,05% zo sumy diela uvedeného v článku 5 bod 5.1 za každý deň omeškania od 1. septembra 2008 do 27. novembra 2009 a rovnako faktúrou č. 102152010, splatnou 16. novembra 2010 sumu 27 050,20 eur ako zmluvnú pokutu za omeškanie podľa druhej zmluvy od 1. októbra 2008 do 27. novembra 2009. Podľa zmluvy z 18. júna 2008 sa zhotoviteľ - žalobca zaviazal vykonať dielo v termínoch do 09/2008 a podľa zmluvy z 26. februára 2008 do 08/2008. Podľa zápisov o odovzdaní a prevzatí diela boli práce dokončené 11/2009 a došlo teda k omeškaniu s ukončením diela zo strany žalovaného. Uviedol, že žalovaný v zmysle § 358 Obchodného zákonníka započítal pohľadávku žalobcu a žalovaného, teda došlo k vzájomnému započítaniu. Žalovaný doručil faktúry ohľadom vyfakturovanej zmluvnej pokuty v celkovej výške 57 124,16 eur a zároveň bolo v konaní preukázané, že 19. novembra 2010 žalovaný zaslal žalobcovi jednostranný zápočet - oznámenie o jednostrannom započítaní pohľadávok k 19. novembru 2010.

Ďalej súd prvého stupňa poukázal na § 580 Občianskeho zákonníka a § 301 a 302 Obchodného zákonníka a uviedol, že v konaní bolo preukázané, že žalovaný uznal nárok žalobcu do výšky 27 776,74 eur. Pokiaľ sa týka započítania pohľadávky vo výške 57 124,16 eur, súd uznal započítanie iba čo do výšky 28 562,08 eur, a teda zaviazal žalovaného na zaplatenie celkovo 53 338,12 eur a žalobu v časti zaplatenia 28 562,08 eur zamietol.

Súd pri rozhodovaní použil moderačné právo, teda nepriznal zmluvnú pokutu v celej výške, v akej bola stranami dohodnutá a ktorú žalovaný jednostranne započítal v celkovej výške 57 127,16 eur. V tomto prípade súd použil moderačné právo, nakoľko počas konania bolo preukázané, že žalobca vynaložil všetko úsilie, aby včas ukončil dielo a odovzdal ho žalovanému. Jedným z dôvodov, prečo došlo k oneskorenému ukončeniu diela, bola skutočnosť, že žalobca nemal finančné prostriedky od žalovaného za ukončené časti diela, pričom žalobca využíval na preklopenie nedostatku finančných prostriedkov aj úvery. Súd prvého stupňa dospel k záveru, že takto vypočítaná zmluvná pokuta žalovaným je neprimerane vysoká a mohla by viesť k neprimeranému hospodárskemu poškodeniu žalobcu, vo vzťahu k porušenej povinnosti. Zákon umožňuje zasiahnuť do zmluvných vzťahov a tieto vzťahy medzi účastníkmi modifikovať, ale súd nemôže zmluvnú pokutu odpustiť. Súd prvého stupňa v rámci moderačného oprávnenia nepriznal z výšky 57 124,16 eur polovicu, t. j. 28 562,08 eur. Okrem uvedeného, žalovaný nemal v úmysle požadovať od žalobcu zmluvnú pokutu, čo bolo preukázané aj na pojednávaní s tým, že žalovaný zaplatenie zmluvnej pokuty žiada z dôvodu, že žalobca žalovaného zažaloval. Uvedené je zrejmé zo spisu, z konania žalobcu a žalovaného. Súd žalovaného zaviazal aj na zaplatenie úrokov z omeškania v zmysle § 369 ods. 1 Obchodného zákonníka. V danom prípade je to 9% úrok z omeškania ročne zo sumy 53 338,12 eur od 2. septembra 2010 do zaplatenia.

Na odvolanie žalovaného Krajský súd v Košiciach napadnutým rozsudkom potvrdil rozsudok súdu prvého stupňa v napadnutej časti, t. j. vo výroku, ktorým súd prvého stupňa žalobe vyhovel a žalovaného zaviazal nahradiť žalobcovi trovy odvolacieho konania vo výške 460,55 eur.

V odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol, že súd prvého stupňa správne zistil skutkový stav vecí, vykonané dôkazy vyhodnotil v súlade s ust. § 132 O. s. p., vec správne právne posúdil a vo veci správne rozhodol. Odvolací súd sa stotožnil s odôvodnením rozhodnutia súdu prvého stupňa. Vzhľadom na obsah odôvodnenia odvolací súd poznamenal,

že po preskúmaní napadnutého rozhodnutia nezistil také nedostatky odôvodnenia rozhodnutia, ktoré by s poukazom na § 157 ods. 2 O. s. p. robili rozhodnutie nejasné, nezrozumiteľné, ako to namietal žalovaný. Rovnako nie je dôvodná námietka žalovaného, že v odôvodnení súd nevysvetlil, na základe akých skutočností mal preukázané, že ku dňu podania návrhu neuhradil žalobcovi sumu 85 140,01 eur. Súd prvého stupňa v odôvodnení rozhodnutia uviedol, že zo zoznamu vydaných faktúr z 31. augusta 2010 na č. 1. 7 vyplýva, že celkový dlh žalovaného je vo výške 85 140,01 eur. Uplatnená pohľadávka vyplýva z faktúr, ktorými žalobca fakturoval cenu diela a z takého zoznamu faktúr vychádzal aj žalovaný, keď v započítacom prejave tieto faktúry uviedol. Pokiaľ ide o čiastočnú úhradu vo výške 3 239,10 eur, žalovaný nepreukázal, že táto suma bola zaplatená pred začatím konania.

Ďalej poukázal na § 301 Obchodného zákonníka a uviedol, že neprimerane vysokú zmluvnú pokutu môže súd znížiť s prihliadnutím na hodnotu a význam zabezpečovanej povinnosti, a to až do výšky škody, ktorá vznikla do doby súdneho rozhodnutia porušením zmluvnej povinnosti, na ktorú sa vzťahuje zmluvná pokuta. Ďalej poukázal na ust. § 580 Občianskeho zákonníka a uviedol, že predpokladom pre započítanie je existencia vzájomných pohľadávok. Súd sa musí zaoberať protipohľadávkou uplatňovanou na započítanie, aby rozhodol, či žalovaná pohľadávka v dôsledku započítania celkom alebo sčasti nezanikla. Súd prvého stupňa preto nepochybil, keď sa zaoberal pohľadávkou, ktorú žalovaný uplatnil na započítanie. Nepochybil ani v tom, keď v súlade s ust. § 301 Obchodného zákonníka znížil zmluvnú pokutu s prihliadnutím na predpoklady zníženia zmluvnej pokuty. Podľa názoru odvolacieho súdu, súd prvého stupňa rozhodol v súlade s uvedenými ustanoveniami, a preto rozhodnutie súdu prvého stupňa v napadnutej časti potvrdil. O trovách odvolacieho konania rozhodol podľa § 224 ods. 1 a § 142 ods. 1 O. s. p. a úspešnému žalobcovi priznal náhradu trov konania.

Proti rozsudku odvolacieho súdu podal žalovaný dovolanie. Dovolanie odôvodnil ust. § 241 ods. 2 písm. a) O. s. p., že v konaní došlo k vadám uvedeným v § 237 O. s. p., konkrétne § 237 písm. f) O. s. p., podľa § 241 ods. 2 písm. b) O. s. p., že konanie je postihnuté inou vadou, ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci a podľa § 241 ods. 2 písm. c) O. s. p., že rozhodnutie spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci.

K dovolaciemu dôvodu podľa § 237 písm. f) - účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom - žalovaný uviedol, že odvolací súd svojím postupom znemožnil realizáciu tých procesných práv žalovanému, ktoré mu ako účastníkovi konania procesné predpisy za účelom spravodlivej ochrany jeho práv a právom chránených záujmov priznávajú. Uviedol, že odvolací súd v napadnutej časti potvrdil rozsudok súdu prvého stupňa, ktorý na základe vykonaných dôkazov dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam. Súd prvého stupňa bez návrhu účastníkov rozhodol podľa § 301 Obchodného zákonníka o znížení zmluvných pokút o 50%, ktoré vyúčtoval žalovaný žalobcovi, hoci nároky žalovaného voči žalobcovi titulom zmluvných pokút v celkovej výške 57 124,87 eur neboli predmetom tohto konania. V čase rozhodovania súdu prvého stupňa o žalovanom nároku nároky žalovaného titulom zmluvných pokút neexistovali, zanikli jednostranným zápočtom žalovaného voči pohľadávkam žalobcu v celkovej sume 57 124,87 eur. Ďalej uviedol, že z vyjadrenia žalobcu na pojednávaní 7. februára 2011 a z predložených dôkazov je zrejmé, že k zániku práva žalovaného na zaplatenie zmluvných pokút došlo jednostranným zápočtovým listom žalovaného k 19. novembru 2010 mimo konania, ešte pred vyhláseným rozsudkom vo veci samej. K zániku pohľadávok vzájomným zápočtom podľa § 580 Občianskeho zákonníka v sume 57 124,87 eur došlo k stretu pohľadávok skôr, než súd prvého stupňa začal moderačné konanie o znížení zmluvných pokút, ktoré neboli predmetom tohto konania a ani žiadneho iného súdneho konania. Žalovaný v konaní nepodal podľa § 97 O. s. p. vzájomný návrh na zaplatenie zmluvných pokút, namietal iba výšku uplatneného nároku žalobcu, ktorú uznal iba do výšky 24 776,04 eur z dôvodu zápočtu mimo tohto konania. Žalobca vecnú správnosť zápočtu čo do základu a výšky nenamietal a jednostranný zápočet ani nereklamoval. Ak teda v konaní pred súdom prvého stupňa bolo preukázané, že návrh žalovaného na zaplatenie zmluvných pokút vo výške 57 124,87 eur zanikol, nie je záver odvolacieho súdu dôvodný ohľadom nepochybenia súdu prvého stupňa, keď znížil zmluvnú pokutu. Žalovaný ďalej poukázal na rozsudok Najvyššieho súdu ČR z 28. augusta 2006, sp. zn. 32Odo 1007/2006, podľa ktorého na základe § 301 Obchodného zákonníka môže súd znížiť neprimerane vysokú pokutu, pokiaľ právo na zaplatenie zmluvnej pokuty trvá. Pokiaľ právo na zaplatenie zmluvnej pokuty akýmkoľvek spôsobom zaniklo, súd už nemôže zaniknuté právo moderovať, obdobne v tomto zmysle rozhodol aj Vrchný súd v Prahe rozsudkom z 20. novembra 2001, sp. zn. 5 Cmc 362/2001.

Ďalej žalovaný namietal, že súd prvého stupňa nepredvídateľne a neodôvodnene rozhodol o použití moderačného práva, bez návrhu žalobcu, ktorý zníženie zmluvnej pokuty nežiadal. Žalovaný nemal možnosť vyjadriť sa k uplatneniu moderačného práva, najmä k tvrdeniu o neprimeranosti výšky zmluvnej pokuty. Odvolací súd rozhodoval bez nariadenia pojednávania, preto sa žalovaný nemohol vyjadriť k skutočnostiam, týkajúcich sa podmienok pre uplatnenie moderačného práva a ani k stanovisku žalobcu predloženom v odvolacom konaní, čím v konaní nebolo zabezpečené právo žalovaného na spravodlivý proces.

Ďalej k vade konania, ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci uviedol, že odôvodnenie napadnutého rozsudku odvolacieho súdu nedáva jasné a zrozumiteľné odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky, súvisiace s predmetom súdnej ochrany. Poukázal na judikatúru Ústavného súdu SR k aplikácii ust. 157 ods. 2 O. s. p. a k nedostatku odôvodnenia (III.ÚS 209/04, IV.ÚS 115/03), ako aj na rozhodnutia Najvyššieho súdu SR, sp. zn. 4Cdo 25/2007 a 4Cdo 171/2005. Uviedol, že súdy oboch stupňov neodôvodnili, na základe akých skutočností boli dané podmienky pre postup podľa § 301 Obchodného zákonníka, ak zmluvné pokuty neboli predmetom konania. Odvolací súd neodôvodnil, prečo relevantné skutočnosti tvrdené žalovaným o nedôvodnosti použitia moderačného práva súdom prvého stupňa nepovažoval za správne a na základe akých relevantných skutočností považoval za správne použitie moderačného práva súdom prvého stupňa, ak z odôvodnenia rozsudku vecná správnosť nevyplýva. Napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu je bez riadneho odôvodnenia nepreskúmateľné.

K dovolaciemu dôvodu, že rozhodnutie spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci uviedol, že súdy nesprávne aplikovali ust. § 301 Obchodného zákonníka, použitie moderačného práva na zmluvnú pokutu, keď v čase rozhodovania súdu záväzok zo zmluvnej pokuty zanikol započítaním. Žalovaný opätovne uviedol už vyššie uvedenú argumentáciu. Uviedol, že súdy nezohľadnili, že výška zmluvných pokút bola spôsobená dobou omeškania s odovzdaním diela zo strany žalobcu v trvaní viac než rok, čo je v rozpore s hmotným právom. Dohodnutú zmluvnú pokutu vo výške 0,05% z dojednanej ceny diela za každý deň omeškania s odovzdaním diela tak, ako bola dohodnutá, súdna prax nepovažuje za neprimeranú, aj s prihliadnutím na význam zabezpečovanej povinnosti. K primeranosti výšky zmluvnej pokuty žalovaný poukázal na rozsudok Najvyššieho súdu ČR, sp. zn. 32Odo 202/2006 a rozsudok Vrchného súdu v Prahe, sp. zn. 5Cmo 358/94. Navrhol, aby dovolací súd zrušil napadnutý rozsudok odvolacieho súdu a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Žalovaný

požiadal, aby dovolací súd odložil vykonateľnosť napadnutého rozsudku. Žalovaný si uplatnil a vyšliel trovy dovolacieho, odvolacieho konania a konania pred súdom prvého stupňa.

Žalobca vo vyjadrení k dovolaniu žalovaného uviedol, že má za to, že dovolanie žalovaného nie je dôvodné a súdy pri hodnotení predložených dôkazov a posudzovaní predmetu konania postupovali v súlade s platnou legislatívou. Skutočnosti uvádzané v dovolaní žalovaný prezentoval v priebehu konania pred súdom prvého stupňa a jeho právna argumentácia bola súdu známa. V priebehu súdneho konania žalovaný nespochybnil nárok žalobcu, naopak, v rozpore so zmluvami o dielo si uplatnil sankcie bez toho, aby prezentoval dôvody, na základe ktorých žalobca porušil zmluvy o dielo. Odvolací súd sa pri posudzovaní odvolania žalovaného s prihliadnutím na dôvody ohľadom moderačného práva súdom prvého stupňa dostatočne oboznámil s dôvodmi v ňom uvedenými a dôsledne ich vyhodnotil, čoho výsledkom je rozhodnutie v súlade s ust. § 157 ods. 2 O. s. p. Tvrdenie žalovaného o nesprávnom právnom posúdení veci je podľa názoru žalobcu irelevantné vzhľadom na okolnosti a čas uplatnenia zmluvných pokút a ich započítania, t. j. po začatí súdneho konania žalovaným. Navrhol, aby dovolací súd dovolanie žalovaného zamietol a žalovaného zaviazal nahradiť trovy dovolacieho konania vo výške 460,87 eur.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O. s. p.) po zistení, že dovolanie bolo podané v lehote stanovenej v § 240 ods. 1 O. s. p. a po preskúmaní veci v zmysle § 242 ods. 1 O. s. p. dospel k záveru, že v danej veci dovolanie smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému dovolanie nie je prípustné.

Podľa § 236 ods. 1 O. s. p. dovolaním možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa.

Podľa § 238 ods. 3 O. s. p. dovolanie je prípustné tiež proti rozsudku odvolacieho súdu, ktorým bol potvrdený rozsudok súdu prvého stupňa, ak odvolací súd vyslovil vo výroku svojho potvrdzujúceho rozsudku, že je dovolanie prípustné, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu alebo ak ide o potvrdenie rozsudku súdu prvého stupňa, ktorým súd prvého stupňa vo výroku vyslovil neplatnosť zmluvnej podmienky podľa § 153 ods. 3 a 4.

Dovolanie je mimoriadny opravný prostriedok, ktorý je prípustný len proti zákonom výslovne určeným právoplatným rozhodnutiam odvolacieho súdu. V predmetnej veci odvolací súd v napadnutej časti potvrdil rozsudok súdu prvého stupňa, pričom odvolací súd vo svojom potvrdzujúcom rozsudku nevyslovil, že je dovolanie prípustné, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu a rovnako nejde o potvrdenie rozsudku súdu prvého stupňa, ktorým súd prvého stupňa vyslovil neplatnosť zmluvnej podmienky podľa § 153 ods. 3 a 4 O. s. p., a preto prípustnosť dovolania podľa § 238 O. s. p. nie je daná.

V zmysle § 242 ods. 1 O. s. p. /druhá veta/ je dovolací súd povinný prihliadnuť vždy na prípadnú procesnú vadu uvedenú v § 237 O. s. p. Dovolací súd sa neobmedzil iba na skúmanie podmienok prípustnosti dovolania smerujúceho proti rozsudku podľa § 238 O. s. p., ale zaoberal sa aj otázkou, či podané dovolanie nie je prípustné aj podľa § 237 písm. a) až g) O. s. p. Uvedené zákonné ustanovenie pripúšťa dovolanie proti každému rozhodnutiu (rozsudku alebo uzneseniu) odvolacieho súdu, ak konanie, v ktorom bolo vydané, je postihnuté niektorou z uvedených procesných väd (ide o nedostatok právomoci súdu, spôsobilosti účastníka konania, riadneho zastúpenia procesne nespôsobilého účastníka, prekážku veci právoplatne rozhodnutej alebo už prv začatého konania, ak sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, odňatia možnosti účastníka konať pred súdom a rozhodovanie vylúčeným sudcom alebo súdom nesprávne obsadeným).

Dovolací súd nezistil, že by konanie pred súdmi nižších stupňov bolo postihnuté niektorou z uvedených väd.

Dovolateľ svoje dovolanie odôvodnil tým, že postupom odvolacieho súdu mu bola odňatá možnosť konať pred súdom v zmysle § 237 písm. f) O. s. p. tým, že súd prvého stupňa na základe vykonaných dôkazov dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam, ktoré boli podkladom pre rozhodnutie súdu prvého stupňa, vrátane rozhodnutia o použití § 301 Obchodného zákonníka na zníženie zmluvných pokút súdom v prospech žalobcu. Žalovaný ďalej namietal, že nemal možnosť vyjadriť sa k použitiu moderačného práva súdom prvého stupňa a k stanovisku žalobcu, predloženého v odvolacom konaní. Ďalej namietal nedostatok odôvodnenia rozhodnutia odvolacieho súdu a jeho nepreskúmateľnosť. Záverom namietol nesprávne právne posúdenie veci.

Podľa § 237 písm. f) O. s. p. dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu, ak účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom.

Ako už z vyššie uvedeného vyplýva, dovolanie je mimoriadny opravný prostriedok, prípustný len proti právoplatným rozhodnutiam odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa. Dovolací súd, skôr ako vec prejednal, skúmal, či je dovolanie v danej veci prípustné, pričom nevzhladol ani jeden z dôvodov prípustnosti dovolania. Rovnako podľa dovolacieho súdu konanie nie je postihnuté ani vadou podľa § 237 písm. f) O. s. p., tak ako to namietal dovolateľ, ani inou procesnou vadou, uvedenou v tomto ustanovení. Dovolací súd sa osobitne zamerlal na skúmanie, či sa rozhodnutím a postupom súdu prvého stupňa a odvolacieho súdu účastníkovi konania neodňala možnosť konať pred súdom.

Odňatím možnosti konať pred súdom sa rozumie taký postup súdu, ktorým znemožní účastníkovi konania realizáciu procesných práv priznaných mu Občianskym súdnym poriadkom za účelom obhájenia a ochrany jeho práv a právom chránených záujmov. Musí však ísť o znemožnenie realizácie konkrétnych procesných práv, ktoré by inak účastník mohol pred súdom uplatniť a z ktorých v dôsledku nesprávneho postupu súdu bol vylúčený.

K vade konania - odňatie možnosti účastníka konať súdom - žalovaný namietal aj dovolacie dôvody uvedené v ust. § 241 ods. 2 písm. b) a c), ktoré je dovolací súd oprávnený preskúmať len v prípade, ak by bolo dovolanie prípustné.

Dovolací súd preskúmal rozhodnutie odvolacieho súdu a nezistil, že by postupom odvolacieho súdu bola žalovanému znemožnená realizácia procesných práv, ktoré mu Občiansky súdny poriadok priznáva. Odvolací súd rozhodoval v súlade s Občianskym súdnym poriadkom. Žalovaný sa mal možnosť vyjadriť k všetkým podstatným dôkazom a argumentom žalobcu, uvedeným v priebehu konania. Všetky skutkové zistenia, vyplývajúce z obsahu spisu, sú riadne uvedené v odôvodnení súdu prvého stupňa a odvolacieho súdu a súdy sa s podstatnými otázkami v odôvodneniach svojich rozhodnutí náležite vysporiadali.

Rovnako nie je dôvodná námietka žalovaného, že postupom odvolacieho súdu došlo k odňatiu možnosti žalovanému konať pred súdom tým, že mu odvolací súd neumožnil vyjadriť sa k podmienkam uplatnenia moderačného práva súdom prvého stupňa a vyjadriť sa k stanovisku žalobcu v odvolacom konaní. Súd prvého stupňa rozhodol na základe zisteného skutkového stavu a žalovaný mal možnosť vyjadriť sa ku všetkým skutočnostiam uvedeným v konaní. Vyjadrenia účastníkov k uplatneniu moderačného práva súdu neboli potrebné, keďže skutkový stav sa nezmenil a súd nie je viazaný právnou kvalifikáciou účastníkov konania. Z obsahu spisu je zrejmé, že žalovaný si uplatnil zmluvnú pokutu, dokonca nebolo sporné ani samotné omeškanie žalobcu s odovzdaním diela. Nesprávne právne posúdenie nároku, na ktoré poukázal v dovolaní žalovaný, nezakladá prípustnosť dovolania podľa ust. § 237 písm. f/ O. s. p. Súd prvého stupňa postupoval pri doručení odvolania žalovaného žalobcovi v súlade s § 209a O. s. p. Následné vyjadrenie žalobcu k odvolaniu žalovaného súd prvého stupňa a rovnako aj odvolací súd už nebol povinný doručovať žalovanému, pretože mu táto povinnosť z Občianskeho súdneho poriadku nevyplýva, nakoľko nešlo o novú právnu argumentáciu a žalobca vo svojom vyjadrení neuplatnil nové skutočnosti alebo dôkazy, ktoré by privodili zvrat v skutkových zisteniach. Z rovnakého dôvodu súd prvého stupňa nebol povinný v predmetnej veci na prejednanie odvolania žalovaného nariadovať pojednávanie. Nešlo o prípady uvedené v § 214 ods. 1 písm. a), b) a c), preto bolo nariadenie pojednávania na úvahe odvolacieho súdu. Všetky dôkazy boli súdom prvého stupňa riadne vykonané a nebolo potrebné zopakovať alebo doplniť dokazovanie.

Dovolací súd v tejto súvislosti poukazuje aj na Nález Ústavného súdu SR III.ÚS 402/2008, v zmysle ktorého aplikácia rovnosti zbraní v postupe konajúceho súdu má zaručiť rozumný stav rovnováhy, v ktorom protistrana môže reagovať na relevantné argumenty druhého účastníka konania, z čoho vyplýva, že je na uvážení konajúceho súdu, či bude predostreté argumenty považovať za podstatné a ako také ich predloží ku konfrontácii druhej strane. Konajúci súd totiž popri rovnosti účastníkov konania musí zaručiť aj plynulosť a rýchlosť konania, predpokladá selekciu len podstatných argumentov, ktoré bude súd predkladať na vyjadrenie protistrane.

Ďalej má odvolací súd za to, že ani námietka o nedostatku riadneho odôvodnenia napadnutého rozhodnutia nie je dôvodná. Odvolací súd napadnuté rozhodnutie riadne odôvodnil v súlade s ustanovením § 157 ods. 2 O. s. p. a v súlade s požiadavkou preskúmateľnosti. Odvolací súd dal v napadnutom rozhodnutí odpoveď na všetky podstatné

námietky nastolené účastníkmi konania. Súd nie je povinný sa v odôvodnení rozhodnutia zaoberať všetkými skutočnosťami tvrdenými účastníkmi konania. Rozhodnutie súdu nemusí byť totožné s očakávaniami a predstavami účastníka konania, ale musí spĺňať parametre zákonného rozhodnutia (§ 157 ods. 2 O. s. p.) a účastníkovi musí dať odpoveď na zásadné otázky a námietky spochybňujúce závery ním namietaného rozhodnutia v závažných a samotné rozhodnutie ovplyvňujúcich súvislostiach.

Všeobecný súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu, uvádzaných účastníkmi konania. Preto odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu (prvostupňového, ale aj odvolacieho), ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, postačuje na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované základné právo účastníka na spravodlivý proces (IV.ÚS 115/03 č. 313/2004).

Dovolací súd poukazuje aj na rozhodnutie Ústavného súdu SR, sp. zn. IV.ÚS 329/04, podľa ktorého súd nemusí rozhodovať v súlade so skutkovým a právnym názorom účastníka konania. Procesný postoj účastníka konania zásadne nemôže bez ďalšieho dokazovania implikovať povinnosť všeobecného súdu akceptovať jeho návrhy, procesné úkony a obsah opravných prostriedkov a rozhodovať podľa nich. Všeobecný súd je však povinný na všetky tieto procesné úkony primeraným, zrozumiteľným a ústavne akceptovateľným spôsobom reagovať v súlade s platným procesným poriadkom, a to aj pri rešpektovaní druhu civilného procesu, v ktorom účastník konania uplatňuje svoje nároky alebo sa bráni proti ich uplatneniu, prípadne štádia civilného procesu.

Vzhľadom na vyššie uvedené dovolací súd konštatoval, že rozsudok odvolacieho súdu netrpí vadou uvedenou v § 237 písm. f) O. s. p.

Rovnako dovolací súd nezistil, že rozhodnutie odvolacieho súdu je postihnuté inou vadou taxatívne uvedenou v § 237 O. s. p.

Správnosť skutkových a právnych záverov, založených na dokazovaní, by bolo možné v dovolacom konaní posúdiť až v prípade, ak by bolo dovolanie prípustné (ide o dôvody, ktoré síce môžu zakladať dôvodnosť dovolania, nie však jeho prípustnosť). O taký prípad v prejednávanej veci nešlo. Z uvedeného teda vyplýva, že posúdenie, či rozhodnutie spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci, prichádza do úvahy iba vtedy, keby dovolanie bolo procesne prípustné. To platí i vo vzťahu k dovolaciemu dôvodu podľa 241 ods. 2 písm. b) O. s. p.

Najvyšší súd preto dovolanie žalovaného odmietol podľa § 243b ods. 5 O. s. p. v spojení s § 218 ods. 1 písm. c) O. s. p. ako dovolanie smerujúce proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je tento opravný prostriedok prípustný.

Právo na náhradu trov dovolacieho konania vzniklo žalobcovi v zmysle § 243b ods. 5, § 224 ods. 1 a § 142 ods. 1 O. s. p., t. j. podľa úspechu účastníkov v dovolacom konaní. Dovolací súd priznal úspešnému žalobcovi náhradu trov dovolacieho konania (trovy právneho zastúpenia) tak, ako si ich uplatnil a vyčíslil za 1 úkon právnej služby - vyjadrenie k dovolaniu žalovaného vo výške 460,87 eur.

P o u č e n i e: Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 19. júna 2012

JUDr. Anna Marková, v.r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia: Michaela Szöcsová